

Utbildningsinspektion i Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet med Vingaskolan

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet med Vingaskolan

Skolverket sände den 1 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Frans Suellsgymnasiet, Celsiusgymnasiet och Vingaskolan har bestått av undervisningsråden Michael Erenius och Ingela Jonasson samt experten Karl-Gunnar Starck. Besök i skolorna genomfördes den 2 till 4 mars, 30 och 31 mars samt 1 april 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet med Vingaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Frans Suellsgymnasiet, Celsiusgymnasiet och Vingaskolan genomfördes formella intervjuer med skolledningen, lärarpersonal, elever, kuratorer, studie- och yrkesvägledare, skolsköterska, bibliotekarie samt föräldrar. I samband med lek-tionsbesöken fördes informella samtal med elever och lärare.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit utvärderingen från 2005 av stortstadssatsningen inom gymnasieskolan i Malmö.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet med Vingaskolan		Antal elever
Gymnasieskola	Celsiusgymnasiet/Vingaskolan	435
	Frans Suellsgymnasiet	388
Kommunal vuxenutbildning, komvux		130

Utbildningen vid Frans Suellsgymnasiet omfattar estetiska programmet med inriktningen bild och formgivning (ESBD), hantverksprogrammet med inriktningen frisör (HVFR), hantverksprogrammet med inriktningen textil och design (HVTD), hantverksprogrammet med inriktningen hantverk, konsthantverk och design (HVHKD) samt naturbruksprogrammet med den lokala inriktningen hästhållning (NP). På skolan finns även ett individuellt program inriktat mot hantverksprogrammet med profilen hantverk, konsthantverk och design (IVHV).

Utbildningen vid Celsiusgymnasiet omfattar elprogrammet (EC) med inriktningarna automation, elteknik och datorteknik och ett specialutformat program närliggande industriprogrammet med inriktningen metall och teknik (SMMT). På skolan finns även ett individuellt program inriktat mot det specialutformade programmet (IVMT)

Utbildningen vid Vingaskolan omfattar hantverksprogrammet inriktning trä (HVTR) samt ett specialutformat program med inriktningen trä och form (SMTF). På skolan finns även ett individuellt program med inriktning mot hantverksprogrammet (IVHV) samt ett individuellt program utan programinriktning (IVGr).

Vid Vingaskolan bedrivs även kommunal vuxenutbildning med följande utbud: Träteknik och form, Färg och form samt hantverksutbildning mot trä – med inriktningarna möbelrenovering och möbeltillverkning.

Eleverna fördelar sig på de olika gymnasieutbildningarna enligt följande. Här anges också meritvärdet för intagning till hösten 2004.

Utbildning vid Frans Suellsgymnasiet	Meritvärde 2004	Totalt antal elever ht 2004
ESBD	180	82
HVFR	225	91
HVTD	180	101
HVHKD	170	36
NP	160	38
IVHV		15
IV 0 och 1		25
Totalt antal		388

Utbildning vid Celsiusgymnasiet och Vingaskolan	Meritvärde 2004	Totalt antal elever ht 2004
EC	170	194
HVTR	175	41
SMTF	155	37
SMMT	50	27
IVMT		46
IVTL		16
IVHV		22
IV GY/Gr		17
IV 1		35
Totalt antal		435

Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet har sina lokaler i den för detta Värnhemskolan och ligger centralt i Malmö. Vingaskolan har sina lokaler i ett

industriområde i hamnen, långt från centrum. Eleverna på SMMT har sin undervisning i karaktärsämnena förlagda till Lernias lokaler. Eleverna på NP har sina karaktärsämnen förlagda till Jägersro, där de bland annat har lektionssalar ovanför stallet.

Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet med Vingaskolan var fram till och med 1 januari 2005 två separata gymnasieenheter. Från och med den 1 januari 2005 och fram till och med vårterminen 2006 är Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet en enhet med en rektor. Utbildningarna vid Celsiusgymnasiet flyttas till Universitetsholmens gymnasium inför höstterminen 2006. Utbildningarna vid Vingaskolan flyttas till Malmö Latinskola höstterminen 2005 och skall tillsammans med Tärnöskolans utbildningar bilda en ny gymnasieenhet från och med höstterminen 2006.

Celsiusgymnasiet omfattades, som en av fem gymnasieskolor i Malmö, av storstadssatsningen under 2003-2004.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

I Frans Suellsgymnasiet var den genomsnittliga betygspoängen 2004 för ES 13,4, HV 13,4 och för NP 14,7. Den genomsnittliga betygspoängen ligger under riksgenomsnittet på ES och HV men över riksgenomsnittet på NP.

I Celsiusgymnasiet/Vingaskolan var den genomsnittliga betygspoängen 2004 för EC 12,0, HV 16,0, SMTF 13,0. Den genomsnittliga betygspoängen ligger något under riksgenomsnittet på EC men över riksgenomsnittet på HV.

Några resultat från de individuella programmen redovisas inte i skolornas kvalitetsredovisningar.

Skolornas resultat gällande andel elever med slutbetyg och andel elever med grundläggande högskolebehörighet vårterminen 2004 fördelade sig på följande sätt mellan skolorna och programmen:

Slutbetyg: Estetiska programmet/Frans Suellsgymnasiet

Andel med slutbetyg (fullständigt/utökat program)	88,9 %
Andel med slutbetyg (reducerat program)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	63,0 %

Slutbetyg: Hantverksprogrammet/Frans Suellsgymnasiet

Andel med slutbetyg (fullständigt/utökat program)	94,3 %
Andel med slutbetyg (reducerat program)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	73,6 %

Slutbetyg: Naturbruksprogrammet/Frans Suellsgymnasiet

Andel med slutbetyg (fullständigt/utökat program)	90,0 %
Andel med slutbetyg (reducerat program)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	80,0 %

Slutbetyg: Elprogrammet/Celsiusgymnasiet

Andel med slutbetyg (fullständigt/utökat program)	56,3 %
Andel med slutbetyg (reducerat program)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	50,0 %

Slutbetyg: Specialutformat program – Trä och form/Celsiusgymnasiet –Vingaskolan

Andel med slutbetyg (fullständigt/utökat program)	80,0 %
Andel med slutbetyg (reducerat program)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	70,0 %

Slutbetyg: Hantverksprogrammet, inriktning trä/Celsiusgymnasiet –Vingaskolan

Andel med slutbetyg (fullständigt/utökat program)	75,0 %
Andel med slutbetyg (reducerat program)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	75,0 %

Slutbetyg: Specialutformat program – Metall och teknik/Celsiusgymnasiet

Andel med slutbetyg (fullständigt/utökat program)	45,4 %
Andel med slutbetyg (reducerat program)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	0 %

Andelen elever med slutbetyg ligger i paritet med eller över riksgenomsnittet på flertalet av programmen. Andelen elever med slutbetyg på elprogrammet ligger dock under riksgenomsnittet. På det specialutformade programmet Metall och teknik är andelen med slutbetyg och högskolebehörighet anmärkningsvärt låg. Av Frans Suellsgymnasiets kvalitetsredovisning 2004 framgår det att andelen elever med betyget IG i matematik A var 28,5 procent och i svenska A 21,5 procent på naturbruksprogrammet. Av Celsiusgymnasiets kvalitetsredovisning 2004 framgår det att andelen elever med betyget IG i svenska A var 29,0 procent på HVTR. Vidare framgår det av denna kvalitetsredovisning att elevernas på SMMT resultat är mindre goda. Bland annat var andelen elever med betyget IG på detta program i matematik A 82 procent och i engelska A 44 procent detta år. Enligt Celsiusgymnasiets kvalitetsredovisning beror resultaten på SMMT främst på brister i elevernas förkunskaper. Det finns i ett antal fall, på båda skolorna, stora avvikelser mellan resultaten på nationella proven och de kursbetyg som satts i kursen matematik A.

Avhopp 2004 - Frans Suellsgymnasiet

Program/ utbildning	IV	NP på an- nan enhet	Fri- skola	Annan Kommun	Annan Utbild- ning	Fyllt 20 år	Totalt
ES	6	1		1	1		9
HV (alla)	9	1		2	1	4	17
NP	4				1		5
Totalt	19	2		3	3	4	31

Avhopp 2004 - Celsiusgymnasiet och Vingaskolan

Program/ utbildning	IV	NP på an- nan enhet	Fri- skola	Annan Kommun	Annan Utbild- ning	Fyllt 20 år	Totalt
EC	11		5		1	1	18
SMMT	4				2		6
HVTR	1						1
SMTF	1			1			2
Totalt	17		5	1	3	1	27

Celsiusgymnasiet konstaterar i kvalitetsredovisningen för 2004 att antalet avhopp har minskat sedan 2003. Skolan menar att detta delvis beror på att man satsat mer på stöd i karaktärsämnena. Flertalet avhopp på EC och SMMT beror enligt skolan i de flesta fall på felval eller på att programmen upplevs som för svåra. Skolan skall enligt kvalitetsredovisningen för 2004 försöka minska avhopp genom att försöka få ut en tydligare och mer riktad information om programmen samt genom att ge mer stödundervisning åt dem som valt "rätt" program.

Den psykosociala miljön på Frans Suellsgymnasiet framstår, utifrån intervjuer och observationer, som trivsamt och med ett huvudsakligen accepterande klimat mellan eleverna. Eleverna uppger att de känner sig trygga på skolan samt att stämningen är bra även om konflikter ibland uppstår. De fall av mobbning och andra former av kränkande behandling som inträffar tar skolan tag i på olika sätt. Det har även förekommit trakasserier från pojkar på Celsiusgymnasiet mot flickor på Frans Suellsgymnasiet (se vidare område 2 Arbetsmiljö och delaktighet). Av intervjuerna framgår det att det finns en variation gällande elevernas ansvarstagande för sin utbildning, till exempel vad gäller närvaron. Enligt skolans kvalitetsredovisning för 2004 är det sällan någon elev helt saknar frånvaro. Eleverna förefaller generellt ta ansvar för den gemensamma miljön. Den fysiska miljön på skolan är väl hållen.

På Celsiusgymnasiet uppger intervjuade elever att den psykosociala miljön på skolan överlag är god. Det förekommer, trots att skolan försöker motverka det, ändå en del kränkande behandling och konflikter. Enligt elever och personal förekommer det även ett hårt språkbruk mellan eleverna på skolan. Överlag tar eleverna ansvar för den gemensamma miljön även om en del förstörelse förekommer. Av skolans kvalitetsredovisning för 2004 framgår det bland annat att

elevernas frånvaro tenderar att öka på elprogrammet under de tre år de går på skolan. Intervjuade lärare pekar även på att frånvaron är ett problem i vissa klasser.

På Vingaskolan upplever lärare och elever att det finns ett bra arbetsklimat. Eleverna trivs på skolan och samtliga intervjuade menar att inslaget av vuxen-studerande på skolan varit positivt för det psykosociala klimatet. Den fysiska miljön på skolan är väl hållen och i avsaknad av förstörelse.

Av intervjuerna på skolorna framgår att programmålen är mer kända av eleverna i år 1 än av eleverna i år 2 och 3. Läroplanens innehåll är däremot okänt för de flesta eleverna på skolorna.

Sammanfattningsvis ligger resultaten av elevernas kunskaper redovisade i form av genomsnittlig betygspoäng över riksgenomsnittet på några av programmen och under riksgenomsnittet på andra program. Inspektörerna bedömer dock att resultaten i några av kärnämnen på en del program är låga och andelen med slutbetyg och högskolebehörighet på SMMT är anmärkningsvärt låg. Skolorna behöver därför vidta åtgärder för att förbättra resultaten i vissa kärnämnen på en del program. Resultaten på SMMT visar på behov av mer generella åtgärder. Skolorna bör göra en djupare analys av skillnaderna mellan betygsutfall i nationella prov i förhållande till kursbetyg. Resultaten av Frans Suellsgymnasiets och Celsiusgymnasiets arbete med normer och värden är i vissa delar bra men kan förbättras till exempel vad gäller mobbning och andra former av kränkande behandling. Skolorna bör även arbeta vidare med att öka elevernas ansvarstagande för sina studier. Resultat från de individuella programmen bör redovisas i kvalitetsredovisningen. Skolorna bör vidare öka elevernas systemkännedom och framför allt då deras kännedom om program mål och läroplan.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Frans Suellsgymnasiet har ett aktivt elevråd med representanter från alla program. Elevrådet har i sitt arbete bland annat tagit fram exempel på vad man ska ta upp i klassråden på skolan. Celsiusgymnasiet har ett fungerande elevråd. Elevrådet får ett regelbundet stöd av skolledningen i utvecklandet av sin verksamhet. Av intervjuerna framkommer dock att elevrådet har svårt att nå ut med information till övriga elever på skolan samt att de har svårt att få in information från elever och klassråd. Vingaskolan har ett eget elevråd, men detta fungerade inte tillfredställande enligt elever och skolledning vid inspektionstillfället. Elevrepresentanter deltar i skolkonferensen på skolorna.

På Frans Suellsgymnasiet har man avsatt klassföreståndaretid för hållandet av klassråd. Klassråd hålls regelbundet, om än med olika frekvens, på de olika programmen. Även på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan finns tid avsatt för hållandet av klassråd. Av intervjuerna framgår det dock att klassråden inte fungerar tillfredställande. Några klasser har regelbundna klassråd medan andra klasser endast har sporadiska klassråd eller inga alls.

Inspektörerna bedömer att det överlag finns en medvetenhet hos lärare och elever på skolorna om att skolan skall präglas av elevernas delaktighet. Det framgår dock tydligt av de genomförda intervjuerna att gymnasieeleverna på skolorna inte alltid har ett reellt inflytande över hur deras lärande utformas.

Graden av inflytande över såväl former som innehåll varierar mellan lärare och ämne/kurser. De vuxenstuderande på Vingaskolan uppger dock vid intervjuerna att de upplever sig ha ett gott inflytande över undervisningens innehåll och former.

På Frans Suellsgymnasiet arbetar man med frågor kring normer och värden bland annat genom att detta tas upp under skolans introduktionsdagar för eleverna i år 1 och under "klassens dag". Skolan har under åren även arbetat med fastställda mål kring ordning och reda samt trygghet, säkerhet och hälsa. Skolan har startat en särskild arbetsgrupp, "konflikthanteringsgruppen", som ska ta fram strategier för hur man på skolan ska få gemensamma förhållningssätt kring normer och värden och då främst bland lärarna. I samband med de trakasserier som förekommit mot eleverna på skolan från andra elever på de andra skolorna har skolan tagit in externa föreläsare som bland annat behandlat frågor kring jämställdhet.

På Celsiusgymnasiet/Vingaskolan arbetar man med frågor kring normer och värden bland annat genom att detta tas upp under skolans introduktionsvecka för eleverna i år 1 samt i skolans särskilda satsning på "teambuilding" i början av höstterminen för eleverna i år 1. Frågor kring normer och värden tas även upp i kursen Livskunskap. Satsningen på "teambuilding" har varit en del av insatserna inom ramen för storstadssatsningen. Skolan menar att detta arbete har börjat ge resultat och i kvalitetsredovisningen för 2004 redovisar skolan att elevenkäterna visar på en fortsatt trend med färre fall av kränkningar och mobbning samt ökad trivsel. Av intervjuerna framkommer det att det saknas ett gemensamt förhållningssätt kring de ordningsregler som överenskommit på skolan. Intervjuade elever efterlyser en större tydlighet kring vad som gäller från lärarnas sida och att det som gäller följs mer konsekvent.

Frans Suellsgymnasiet har ett handlingsprogram mot våld och kränkande behandling och ett handlingsprogram mot mobbning. Dessa skall enligt skolledningen i framtiden skrivas samman till ett handlingsprogram mot kränkande behandling. Inspektörerna bedömer att de nuvarande planerna kan utvecklas så att det bland annat tydligare framgår att de även täcker kränkningar mellan vuxen och elev. Nya direktiv kring handlingsplaner mot kränkande behandling har efter inspektionstillfället tagits fram av utbildningsförvaltningen. Skolans kurator arbetar med olika grupper av elever kring kränkande behandling samt arbetar med värderingsövningar i klasserna. Vidare ger kuratorn handledning till lärare. Kuratorerna på Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet arbetar tillsammans i smågrupper med pojkarna på Celsiusgymnasiet men även med flickorna på Frans Suellsgymnasiet. Syftet med samarbetet är att motverka de trakasserier som förekommit från pojkar på Celsiusgymnasiet mot flickor på Frans Suellsgymnasiet.

Celsiusgymnasiet/Vingaskolan har ett handlingsprogram mot mobbning (kränkande behandling). I programmet finns skrivningar om hur man skall arbeta förebyggande och vilket ansvar som åligger elever och personal. Handlingsprogrammet omfattar även kränkningar mellan vuxen och elev samt mellan vuxna på skolan. Skolan har ett mobbningsteam bestående av den biträdande rektorn och kuratorn.

Skolhälsovård finns i rimlig omfattning på båda skolorna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att samverkan i de formella samverkansorganen överlag fungerar tillfredsställande. Klassrådsverksamheten på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan måste förbättras så att det säkerställs att det finns ett klassråd för varje klass. Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet/Vingaskolan bör utveckla elevernas delaktighet i den konkreta undervisningssituationen så att eleverna får ett reellt inflytande över hur deras lärande utformas. Det finns många positiva inslag i skolornas arbete med normer och värden samt i arbetet med att motverka kränkande behandling. Dock bör båda skolorna fortsätta arbetet med att skapa gemensamma förhållningssätt hos personalen kring normer och värden.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Frans Suellsgymnasiet

I Frans Suellsgymnasiet har eleverna tagit del av målen och betygskriterierna för flertalet av kurserna. Det varierar dock i vilken mån man på skolan följer upp målen och betygskriterierna under kursens gång samt återkopplar till dessa vid betygsättningen av elevens prestation.

För att skapa förutsättningar för en förbättrad måluppfyllelse har skolan bland annat satsat på gruppdelningar. Detta har lett till att man i de flesta kurserna, även kärnämnen, har kunnat ha halvklasser (grupper om 16 elever) i år 1 och 2. I år 3 har man minskat gruppstorlekarna i svenska och engelska.

För elever i behov av stöd har skolan bland annat schemalagt en "resurstid" en eftermiddag i veckan för samtliga lärare. På "resurstiden" är lärarna tillgängliga för de elever som har behov av stöd. Skolan har sedan höstterminen 2004 en egen ordverkstad som bland annat ger stöd till de av skolans elever som har dyslexi. Skolan har fastställda rutiner för identifieringen av elever i behov av särskilt stöd. Rutinerna omfattar bland annat diagnostiska prov vid skolstarten. Intervjuade elever menar att det är lätt att få hjälp om man behöver det och de uppger även att de är nöjda med det stöd de fått.

Skolan upprättar åtgärdsprogram för elever i behov av stöd. Inspektörerna bedömer dock att de nuvarande åtgärdsprogrammen kan vidareutvecklas då de först och främst riktar sig mot svenska, engelska och matematik samt saknar tydlig ansvarsfördelning.

De intervjuade eleverna upplever undervisningen som huvudsakligen varierad. Inspektörerna har också vid besöket tagit del av ett antal goda lärsituationer.

På skolan finns en del exempel på ämnesövergripande undervisning. Enligt skolans ledning har samverkan mellan ämnen och kurser ökat de senaste åren.

Utvecklingssamtal hålls en gång per termin och med god kvalitet enligt intervjuade elever och föräldrar.

Intervjuade elever upplever överlag betygen som rättvisa och anser att de oftast ges goda möjligheter att visa sina kunskaper genom olika redovisningsformer.

Skolan har lagt en hel del arbete på att utveckla projektarbetena. Bland annat har man en lärare som fungerar som samordnare för projektarbetena och man har tagit fram ett material kring projektarbetet för eleverna. Skolan har lagt en tydlig struktur för när och hur projektarbetena skall genomföras. Tid för pro-

jektarbetet finns till exempel utlagt i schemat. Skolan har även avsatt medel så att elever kan äska pengar till enstaka inköp. Även om alla projektarbeten har tillgång till en medbedömare så har inte medbedömaren alltid erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser. Inspektörerna bedömer att rutinerna för projektarbetet är goda, men att skolan måste tillse att det finns till medbedömare med erfarenhet av det kunskapsområde projektarbetet avser.

Alla elever som ska ha arbetsplatsförlagd utbildning (APU) får detta i någon form men inte i den utsträckning som gymnasieförordningen föreskriver. Till exempel får eleverna på HVFR 11-12 veckors APU och eleverna på HVTD endast sju veckors APU. Skolan uppger att de har svårast att få APU-platser på HVTD. De moment i kurserna som inte kan göras under APU:n förläggs som utbildning på skolan. Efter inspektionsbesöket har skolan ökat den arbetsplatsförlagda utbildningen på HVFR till att omfatta 15 veckor. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta arbeta för att samtliga eleverna ska få en arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning som anges i gymnasieförordningen.

Celsiusgymnasiet och Vingaskolan

Av Celsiusgymnasiets/Vingaskolans arbetsplan och kvalitetsredovisning framgår det att skolorna satsar på ett pedagogiskt arbetssätt där elevens egen aktivitet sätts i fokus – ”eleven som sin egen motor”. Ett led i detta arbete har varit att ta fram konkretiseringar av kursplanerna så att eleverna själva ska kunna stämma av vad de har uppnått. Konkretiseringar har gjorts i flertalet av kurserna på skolorna.

Av intervjuerna framgår det att eleverna i Celsiusgymnasiet och Vingaskolan har tagit del av målen och betygskriterierna i flertalet av kurserna. Det varierar dock i vilken mån man på skolorna följer upp målen och betygskriterierna under kursens gång samt återkopplar till dessa vid betygsättningen av elevens prestation.

Av intervjuerna och kvalitetsredovisningen för 2004 framgår det att stödbehovet är större än stödresurserna på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan. Det kan därför inte anses vara säkerställt att elever ges det stöd de har rätt till. Även om det finns rutiner för elever i behov av stöd på skolan så efterfrågar intervjuad personal en tydligare gemensam hållning från skolans sida gentemot elever i behov av särskilt stöd. På Celsiusgymnasiet har man satsat på stöd i karaktärsämnen för eleverna i år 1 genom att ett antal karaktärsämneslärare har fått tid avsatt för stödundervisning i sin tjänst. På Vingaskolan har man inte bedömt att det finns ett större behov av särskilt stöd i karaktärsämnen. Det stöd som ändå behövs i karaktärsämnen på Vingaskolan löses inom ramen för kursen – några extra resurser tillförs inte. Elever i behov av särskilt stöd i svenska och engelska erbjuds stöd i den ordverkstad som Celsiusgymnasiet/Vingaskolan delar med Jörgen Kocksgymnasiet. Intervjuer och skolans egen utvärdering visar att eleverna överlag är nöjda med det stöd de får i ordverkstaden. Eleverna på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan erbjuds även stöd i matematik genom bland annat en matematikstuga på Celsiusgymnasiet. Enligt kvalitetsredovisningen ska denna schemaläggas då en del elever, med behov av stöd i matematik, har annan schemalagd undervisning då matematikstugan är öppen. Ett problem som skolorna brottas med är att många elever även är frånvarande från stödet. Elev-

vårdskonferenserna fungerar väl enligt personalen på skolan. Dock upprättas inte alltid åtgärdsprogram för samtliga elever som borde ha ett sådant. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att elever ges det stöd de har rätt till samt säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas för elever i behov av särskilda stödåtgärder.

De intervjuade eleverna upplever undervisningen som huvudsakligen varierad. I vilken grad undervisningen är varierad skiftar enligt eleverna mellan ämne/kurs och lärare. Inspektörerna har också vid besöket tagit del av ett antal goda lärsituationer.

På skolorna finns, med något undantag, i stort sett ingen ämnessamverkan mellan kärnämnen och karaktärsämnen.

Utvecklingssamtal hålls en gång per termin.

Intervjuade elever upplever att de huvudsakligen ges goda möjligheter att visa sina kunskaper genom olika redovisningsformer men att det ibland fokuseras för mycket på resultat på prov. Eleverna upplever dock överlag betygen som rättvisa.

På Celsiusgymnasiet/Vingaskolan är man medveten om kraven gällande medbedömare för projektarbetet. Skolorna lyckas dock inte ordna en medbedömare till alla projektarbeten och de medbedömare som finns, har inte alltid erfarenhet från det kunskapsområde projektarbetet avsett. Inspektörerna bedömer att skolan måste tillse att det finns en medbedömare samt tillse att medbedömaren har erfarenhet av det kunskapsområde projektarbetet avser.

Elprogrammets elever får endast nio veckors ”miljöpraktik”. Någon egentlig arbetsplatsförlagd utbildning (APU) blir det inte då branschen/företagen inte ställer upp med handledning mot kurser och mål. Företagen fyller i en blankett från skolan vad eleven har gjort under praktiken. De kursmoment som skulle ha gjorts under APU:n förläggs som utbildning på skolan. På SMMT får eleverna mellan 13 och 15 veckor APU, men man når inte målet om 15 veckors APU fullt ut. På Vingaskolan får eleverna mellan 10 och 15 veckors APU. Inspektörerna bedömer att Celsiusgymnasiet/Vingaskolan bör fortsätta arbeta för att eleverna ska få en arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning som anges i gymnasieförordningen.

Skolan har haft utbyte med flera skolor med bland annat elevutbyte med Finland och Bali. Elever från IV-hantverk har samarbetet med och besökt en skola i Belgien.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna huvudsakligen erbjuds en pedagogisk verksamhet och undervisning av god kvalitet. Skolorna behöver dock arbeta vidare med att se till att alla elever får information om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga kurser samt att de får en återkoppling till dessa under kursens gång och vid betygsättningen av elevernas prestationer. Skolorna bör utveckla samverkan mellan karaktärs- och kärnämnesläraren. På Celsiusgymnasiet/Vingaskolan måste man säkerställa att elever ges det stöd de har rätt till samt säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Vidare måste man på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan säkerställa att alla projektarbeten, får tillgång till en medbedömare. På Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet/Vingaskolan måste

man se till att det finns tillgång till en medbedömare med erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser. Skolorna bör fortsätta arbeta för att samtliga elever ska få en arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning som anges i gymnasieförordningen

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet med Vingaskolan var fram till årsskiftet 2004/2005 separata gymnasieenheter med egna skolledningar och egen administration. I samband med att skolorna slogs ihop, för att under en övergångsperiod fungera som en enhet, ändrades ledningsorganisationen. Från mars månad och terminen ut består skolledningen av en gemensam rektor samt två biträdande rektorer på Frans Suellsgymnasiet och två biträdande rektorer på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan. Rektorn har det övergripande ansvaret och vid inspektionstillfället arbetade man med att tydliggöra ansvarsfördelningen i den nya organisationen. Från årsskiftet 2004/2005 ansvarar rektorn även för vuxenutbildningen på Vingaskolan.

Rektorn har det övergripande ansvaret för den pedagogiska utvecklingen. Omorganisationen och framför allt osäkerheten för framtiden för Celsiusgymnasiet och Vingaskolan har lett till att det pedagogiska utvecklingsarbetet på framför allt dessa två skolor stannade upp under en period. Den nya rektorn har dock satt igång detta arbete igen under våren.

Lärarna på Frans Suellsgymnasiet arbetar i arbetslag grundade på program/inriktning. På Celsiusgymnasiet höll man vid inspektionstillfället på med att utveckla en arbetslagsorganisation. På Vingaskolan arbetar man i ämneslag.

På Frans Suellsgymnasiet har man bland annat en programsamordnargrupp och en kvalitetsgrupp. Programsamordnargruppen diskuterar frågor gällande schema, tjänster, utvärdering, resultat och ämnessamverkan. Kvalitetsgruppen arbetar främst med hur utvärderingarna i de olika grupperingarna skall göras.

Frans Suellsgymnasiet och Celsiusgymnasiet/Vingaskolan utvärderar sina arbetsplaner. På Frans Suellsgymnasiet utvärderar man, utöver arbetsplanen, främst på ämnes- och kursnivå, men genomför även elevenkäter. Skolan arbetar också med att utvärdera på programnivå men konstaterar i kvalitetsredovisningen för 2004 att man inte nått riktigt ända fram. Utvärderingarna utgör en grund för kvalitetsredovisningen. På Celsiusgymnasiet/Vingaskolan avsätter man årligen en dag för utvärdering av arbetsplanen. Utöver detta genomför man årligen elevenkäter och personalenkäter. Utvärderingarna och enkäterna utgör ett underlag för kvalitetsredovisningen. Av intervjuerna framkommer att det varierar mellan ämnen/kurser och lärare i vilken utsträckning man utvärderar kurserna på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan. Inspektörerna bedömer utifrån genomförda intervjuer att det systematiska kvalitetsarbetet på olika sätt kan förbättras på skolorna. Till exempel kan det systematiska arbetet med att kvalitetssäkra bedömningar och betygsättning förbättras ytterligare på skolorna. Ett positivt inslag i detta arbete är att man på Frans Suellsgymnasiet har börjat med diskussioner kring likvärdigheten i bedömning och betygsättning utifrån projektarbetet.

Skolornas kvalitetsredovisningar innehåller de delar som förordningen kräver. Dock saknar kvalitetsredovisningarna en redovisning och bedömning av måluppfyllelsen på det individuella programmet.

Eleverna på Celsiusgymnasiet erbjuds inte den garanterade undervisningstiden.

Det finns fungerande rutiner på skolorna för att följa upp elevernas frånvaro.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrningen och ledningen, utifrån de vid inspektionen rådande förhållandena, fungerar tillfredsställande. Det systematiska kvalitetsarbetet kan dock förbättras på skolorna och då bland annat gällande kvalitetssäkringen av bedömningar och betygsättning. Skolornas kvalitetsredovisningar innehåller de delar som förordningen kräver, men bör i framtiden kompletteras med en redovisning och bedömning av måluppfyllelsen på det individuella programmet. Eleverna på Celsiusgymnasiet måste erbjudas den garanterade undervisningstiden.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Frans Suellsgymnasiet erbjuder eleverna valbara kurser och individuella val i rimlig omfattning.

I det material inspektörerna tagit del av gällande programstrukturen för elprogrammet på Celsiusgymnasiet har, i det som kallas för "inriktningen", ett antal valbara kurser lagts till de kurser som ingår i de nationella inriktningarna. Då eleverna väljer inriktning omfattar valet av inriktning både inriktningskurserna och de redan fastställda valbara kurserna. Av materialet framgår det att skolan inte erbjuder kurserna matematik B och engelska B inom utrymmet för valbara kurser. Celsiusgymnasiet har valt att huvudsakligen erbjuda paket av kurser som individuellt val, även om möjligheten finns för elever att lämna önskemål om att få läsa andra kurser än de som finns i kurspaketen. I det "studieförberedande paketet" erbjuds bland annat matematik B och engelska B. På Vingasskolan erbjuder man inte heller kurserna matematik B och engelska B inom utrymmet för valbara kurser. Eleverna på Vingaskolan har starkt begränsade möjligheter att välja kurser som inte ligger inom programmets karaktär som individuellt val.

Celsiusgymnasiet har en lokal kurs, Livskunskap, som inte överensstämmer med förordningens krav gällande lokala kurser. Inspektörerna vill dock peka på att avsikterna med kursen, det vill säga främjandet av arbetet med normer och värden och demokrati, självklart är positiva och viktiga. Arbetet med dessa områden är dock alla ämnens ansvar och kan därför inte hänskjutas till en särskild kurs. På Frans Suellsgymnasiet, Celsiusgymnasiet och Vingaskolan har man lokala kurser i Förstärkt läs- och skrivutveckling (A-D, omfattande 50-200 poäng) för elever med olika typer av läs- och skrivsvårigheter/dyslexi. Dessa kurser bedöms vara stöd i svenska vilket skall organiseras på annat sätt.

Studiehandledning på modersmålet förekommer inte på skolorna och det görs inga bedömningar om det finns elever med behov av detta stöd.

Eleverna på skolorna förväntas köpa egna miniräknare till kurserna matematik A och B. Eleverna på hantverksprogrammet, med inriktningen frisör, måste köpa egna frisörsaxar. I Frans Suellsgymnasiet måste elever själv betala sina läromedel från och med det år de fyller/har fyllt 20 år.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Frans Suellsgymnasiet erbjuder valbara kurser och individuella val i rimlig omfattning. Celsiusgymnasiet och Vingaskolan bör se över hur man erbjuder de valbara kurserna samt se till att erbjuda matematik B och engelska B inom utrymmet för de valbara kurserna. Skolorna måste se till att de lokala kurser man erbjuder är korrekt utformade i förhållande till gällande bestämmelser. Utbudet av individuella val på Vingaskolan bör ses över. Studiehandledning på modersmålet måste erbjudas de elever som har behov av det stödet. Skolan bör se över avgifter och kostnader för elevernas utbildning så att det överensstämmer med skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

6. Resurser

Frans Suellsgymnasiet har 32 lärare anställda, varav fem har visstidsanställning. På skolan finns även en kurator, en skolsköterska och en studie- och yrkesvägledare. Celsiusgymnasiet har 38 lärare anställda, varav fyra har visstidsanställning. På skolan finns även en kurator, en skolsköterska samt två studie- och yrkesvägledare.

De båda skolorna delar tillsammans med Jörgen Kocksgymnasiet kostnaderna för bibliotekspersonalen, som omfattar en bibliotekarie och två biblioteksassistenter.

Andelen behöriga lärare är på Frans Suellsgymnasiet 87,5 procent och på Celsiusgymnasiet 94 procent.

Personalen på Frans Suellsgymnasiet erbjuder goda möjligheter till kompetensutveckling. Vid inspektionstillfället låg all kompetensutveckling nere på Celsiusgymnasiet och Vingaskolan.

Skolornas elever har tillgång till ett väl fungerande bibliotek. Eleverna på Vingaskolan har, förutom tillgången till detta bibliotek, även tillgång till ett mindre bibliotek, med bland annat facklitteratur, ute på Vingaskolan.

Av intervjuerna framgår att tillgången till datorer är god på Frans Suellsgymnasiet och att man har en god eller tillräcklig tillgång till läromedel i övrigt. Enligt kvalitetsredovisningen för Celsiusgymnasiet och Vingaskolan för 2004 är antalet datorer inte tillräckligt för att täcka elevernas behov av att kunna skriva och söka information. Flertalet av de intervjuade lärarna på Celsiusgymnasiet och Vingaskolan anser att tillgången till övriga läromedel är tillräcklig för den undervisning som bedrivs.

Inspektörerna bedömer att skolornas lokaler är ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs. Särskilt vill inspektörerna lyfta fram de väl hållna och vackert utsmyckade lokalerna på Vingaskolan. I Celsiusgymnasiets kvalitetsredovisning för 2004 framkommer dock att personalen i den regelbundet genomförda personalenkäten är kritiska mot den fysiska arbetsmiljön; mot verkstäder, klassrum och arbetsrum.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det finns resurser för att eleverna skall ha möjlighet att nå målen. Dock har man inte på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan tillräcklig tillgång till datorer för att täcka elevernas behov i undervisningen. Vidare ges personalen på Celsiusgymnasiet och Vingaskolan ingen kompetensutveckling.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet. Genom förebyggande insatser strävar skolorna efter att förbättra arbetsmiljön. Samverkan i de formella samverkansorganen fungerar överlag tillfredsställande. Eleverna erbjuds huvudsakligen en pedagogisk verksamhet och undervisning av god kvalitet. Skolledning och personal är väl medvetna om skolornas styrkor och brister. Sammantaget ger det goda förutsättningar för att utveckla skolan vidare.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolorna bör göra en djupare analys av skillnaderna mellan betygsutfall i nationella prov i förhållande till kursbetyg.
- Skolorna behöver vidta åtgärder för att förbättra resultaten i vissa kärnämnen på en del program.
- Celsiusgymnasiet behöver generellt förbättra resultaten på SMMT.
- Resultaten av Frans Suellsgymnasiets och Celsiusgymnasiets arbete med normer och värden kan förbättras till exempel gällande mobbning och andra former av kränkande behandling.
- Skolorna bör fortsatt arbeta för att öka elevernas ansvarstagande för sina studier.
- Skolorna bör arbeta med att öka elevernas systemkännedom och framför allt då deras kännedom om program mål och läroplan.
- Skolorna bör utveckla elevernas delaktighet i den konkreta undervisningssituationen så att eleverna får ett reellt inflytande över hur deras lärande utformas.
- Arbetet med att skapa gemensamma förhållningssätt hos personalen kring normer och värden på skolorna bör fortsättas.
- Skolorna behöver arbeta vidare med att se till att alla elever får information om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga kurser samt att de får en återkoppling till dessa under kursens gång och vid betygsättningen av elevernas prestationer.
- Skolorna bör utveckla mer samverkan mellan karaktärs- och kärnämnesläraren.
- Skolorna bör sträva efter att tillgodose elevernas rätt till 15 veckors APU.
- Det systematiska kvalitetsarbetet kan förbättras på skolorna och då bland annat gällande kvalitetssäkringen av bedömningar och betygsättning.

- Skolornas kvalitetsredovisningar bör i framtiden kompletteras med en redovisning och bedömning av måluppfyllelsen på det individuella programmet. Detta för att skolorna också i det avseendet skall kunna arbeta med kvaliteten.
- Celsiusgymnasiet och Vingaskolan bör se över hur man erbjuder de valbara kurserna samt se till att erbjuda matematik B och engelska B inom utrymmet för de valbara kurserna. Utbudet av individuella val på Vingaskolan bör ses över.
- Celsiusgymnasiet/Vingaskolan bör sträva efter att ge eleverna tillräcklig tillgång till datorer för att täcka deras behov i undervisningen.
- Kompetensutveckling bör anordnas för personalen på Celsiusgymnasiet och Vingaskolan.
- Skolan bör se över avgifter och kostnader för elevernas utbildning så att det överensstämmer med skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Klassrådsverksamheten på Celsiusgymnasiet/Vingaskolan måste förbättras så att det säkerställs att det finns ett klassråd för varje klass.
- Celsiusgymnasiet/Vingaskolan måste säkerställa att elever ges det stöd de har rätt till samt säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas för elever i behov av stödåtgärder.
- Det finns inte medbedömare i tillräckling omfattning och med erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser.
- Eleverna på Celsiusgymnasiet erbjuds inte den garanterade undervisningstiden.
- De lokala kurser som skolan erbjuder är inte korrekt utformade i förhållande till gällande bestämmelser.
- Studiehandledning på modersmålet erbjuds ej.

Datum	Ort
2005-11-11	Lund

Michael Erenius

Ingela Jonasson

Karl-Gunnar Starck